

De dirigent

In **mijn** vorige column kwam ik op het laatst tot de conclusie dat alle stemmen belangrijk waren, hoewel de bassen natuurlijk wel zo'n beetje het belangrijkste waren, maar dat van alle geleidingen binnen het koor **de dirigent** wel het belangrijkste was.

Heel veel mensen zullen denken dat dirigeren heel gemakkelijk is. Als Chris Zegers, Lucas Hamming, Maartje van de Wetering en Jamaï Maestro kunnen winnen, dan zal het toch niet zoveel voorstellen. Laat ik iedereen die dat dacht dan gelijk even terechtwijzen; dirigeren is meer dan maar wat met je handen zwaaien en ik kan het weten, want ik heb heel wat peentjes gezweet toen ik bij de specialisatie muziek op de Pedagogische Academie alle maatsoorten moest leren dirigeren. Nooit geweten dat er een patroon zat in het dirigeren van vierkwartsmaat, van boven naar beneden, naar links, naar rechts en weer omhoog en dat een heel lied lang. In het begin waren de zangers vaak eerder klaar dan de dirigent, alleen al omdat de dirigent, in dit geval ondergetekende, veel te druk was met het nadenken over de bewegingen. Nee, dan de tweekwartsmaat, gewoon simpel: halve maan naar beneden en halve maan naar boven. Eenvoudig, en werd het eens een keer een hele maan dan was dat ook niet erg.

Nu snapt iedereen ook hoe getalenteerd je wel niet moet zijn om, zoals Janneke, te dirigeren en tegelijk piano te spelen. Hierin herken je de vakvrouw met jarenlange ervaring. Is ze nu volleerd? Bijna, hiervan is pas sprake wanneer je een heel orkest of koor kunt dirigeren met je gezicht zoals Leonard Bernstein dit deed bij Haydn's Symphony no. 88:

<https://www.youtube.com/watch?v=FKHL7ldZAzU>

Ook lullig (excusez le mot); heb je je net alle dirigenten skills eigen gemaakt en komt een columnist je vertellen dat je er nog niet bent...

Ter geruststelling kan ik vertellen dat onze dirigente voldoet aan heel veel van de skills die ik heb opgezocht. Een paar van de belangrijkste zijn wel de volgende:

- Een dirigent moet het dirigeren met vreugde doen, zelfs als de intonatie op zijn slechtst is. Janneke beheerst dit als geen ander.
- Een dirigent moet gevoel voor humor hebben. Hier hoeft ik niets aan toe te voegen
- Repeteren. Eindeloos oefenen hiermee. Laat zangers zingen. Praat minder. Uit het feit dat we zeer geregeld denken: Hè, is het nu alweer tijd om te stoppen, blijkt wel dat dit onderdeel in goede handen is bij Janneke of zouden er toch nog koorleden zijn die denken dat dit komt doordat er zo gezellig bijgepraat is? Nee toch?
- Muzikaliteit. Wauw, het is moeilijk om een dirigent te vinden die een partituur echt tot leven kan brengen. Beste mensen, onze dirigente kan dat. Hoe vaak worden we niet terecht gewezen omdat we van een slaapliedje een marslied maken of dat we van een zoetgevooisde greensleeves een hardrockmelodie maken. Uiteindelijk klinkt bijna alles zoals het hoort te klinken.
- En alvast een tip voor oktober, optreden in het Kapelletje; weet hoe je moet optreden, zowel muzikaal als met je fysieke expressie, dus een dirigent moet zangers leren optreden met hun hoofd, lichaam en gezicht. Misschien een goede tip om de dirigente nog even een cursus fysiotherapie te laten volgen of een workshop dans bij Floor te bestellen. Ik vraag me werkelijk af of ik, als ik mijn hoofd, lichaam en gezicht train, nog wel aan zingen toekom.

- Je beschikt over oordeelsvermogen en pragmatisme. Wanneer is het tijd om dat stuk te schrappen? Wat doe je met een zanger die te laat komt? (Ik zou zeggen 'royeren als lid wanneer het een alt of sopraan betreft'. Kunnen we de ledenstop ook weer opheffen)
- Bescheidenheid siert de dirigent. Ego heeft geen plaats op het podium. De meeste mensen vinden het belangrijk dat je efficiënt en aardig bent! Met een dirigente die Janneke Spruijt heet, is wat dit betreft de huiselijkheid en warmte gewaarborgd. Je zult als koor of orkest maar gedirigeerd worden door Carl Ludwig Unrath.

Uit het bovenstaande kunnen we afleiden dat bij het Stadhuischor de dirigent het belangrijkste is, zelfs nog belangrijker dan de bassen. Op 18 en 19 april a.s. kunnen we gaan kijken en luisteren of een dirigente zich ook laat dirigeren, want tja, dan ben je opeens niet het belangrijkste...